

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

Випуск 11

*Матеріали Всеукраїнської
науково-практичної конференції
“Правова держава: досвід, можливості,
механізми формування в сучасній Україні”,
м. Київ, МАУП, 24 квітня 2014 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2014

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 5 від 28.05.14)*

Редакційна колегія:

А. М. Подоляка (голова), д-р юрид. наук, проф.;
А. А. Ізнатченко (заступник голови), канд. техн. наук;
М. Ф. Головатий, д-р політ. наук, проф.;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
Ф. М. Медвідь, канд. філос. наук, проф.
О. В. Куроченко, д-р екон. наук, проф.;
А. С. Лисецький, д-р екон. наук, проф.;
І. П. Розпутенко, д-р наук держ. упр., проф.;
Г. П. Ситник, д-р наук держ. упр., проф.;
Ю. П. Сурмін, д-р соціальних наук, проф.;
В. В. Утвенко, канд. іст. наук, доц.;
Н. М. Чернуха, д-р пед. наук, проф;
М. В. Чечетов, д-р наук держ. упр., проф.;
Н. П. Ярош, д-р наук держ. упр.

Видання здійснене в рамках проекту
“Наукові праці МАУП”

Становлення і розвиток української державності : [зб. наук. пр.] /
МАУП. — К.: ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 11: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. “Правова держава: досвід, можливості, механізми формування в сучасній Україні”, м. Київ, 24 квіт. 2014 р. / редкол.: А. М. Подоляка (голова) [та ін.]. — 2014. — 362 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано статті учасників науково-практичної конференції, присвяченої найважливішій проблемі сьогодення — становленню України як держави. Розглядається формування державності в Україні у різні періоди історії та в різних аспектах.

Для науковців і державних службовців, політиків і політологів, викладачів і студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і суспільства.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

ЗМІСТ

Шконда В. В.

Правова культура як детермінанта
правової держави 7

Шилов Ю. О.

Генезис права й держави у світлі
історії православної державності
слов'ян..... 10

Підналий В. Л.

Актуальні проблеми філософії права .. 13

Пригунов П. Я.

Основні напрями та механізми
реформування правоохоронних
органів України 16

Юлдашев А. Х.

Концепція реформування
местної влади..... 19

Заросило В. О.

Щодо зміни системи охорони
громадського порядку
та громадської безпеки в Україні 27

Недюха М. П.

Корупція як соціально-правова
категорія..... 34

Калашнікова Л. Є., Лисак Х. Є.,

Рильцев Є. В.
Психосоціальні основи
людини свідомої..... 39

Александров Ю. В.

Щодо інституту індивідуальної
амністії..... 43

Алієва-Барановська В. М.

Проблеми нормативно-правового
регулювання ЗЕД суб'єктів
господарювання в умовах
трансформаційних перетворень 45

Бандурка А. С.

Кібербулінг – новітня загроза
інформаційній безпеці особи 49

Бірдул Л. В.

Нормативно-правова база
управління персоналом 52

Вакуліч Т. М.

Ціннісний потенціал сім'ї
як фактор національної безпеки 56

Вакуліч Т. М., Карачевська О. Л.

Віктимність жінки як прояв
залежної поведінки..... 63

Выровой В. И.

Духовність в контексті
соціального управління 66

Головченко В. В.

Критерії розмежування правових
актів за ознаками їх
нормативності..... 70

Головченко В. В., Головченко О. В.

Медична етика як потенційне
джерело права..... 75

Гольцов А. Г.

Сучасний світовий порядок:
міжнародно-правові проблеми
забезпечення..... 80

Колпаков В. М.

Самоменеджмент як фактор
формування управлінської еліти..... 84

Комаров В. А.

Соціальна справедливість
і пенсійне забезпечення в Україні 89

Костенко І. В.

Особливості використання
персональних даних в процесі
інформаційно-правового забезпечення
діяльності правоохоронних органів 94

Костенко І. В., Лужецький Р. Л.

Проблеми насильства в сім'ї
і заходи протидії такому
насильству дільничним інспектором
міліції..... 96

Костюк Т. О.

Формування державного апарату
України в умовах становлення
правової держави99

ГЕНЕЗИС ПРАВА Й ДЕРЖАВИ У СВІТЛІ ІСТОРІЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ДЕРЖАВНОСТІ СЛОВ'ЯН

Становлення і розвиток української державності, вип. 11, с. 10–12

Вважається, що *державність* українців і слов'ян загалом виникла близько IX ст., лише дещо передуючи прийняттю християнства, — й затвердилася на основі *звичаєвого права*, суттєво посиленого римсько-візантійським правом. Проте тривале накопичення фактології та відкриття від 1992 р. [1–4] розкривають принципово іншу картину — і не тільки відносно слов'янської, а й загальнолюдської *державності-цивілізації*.

Розкриття нашої теми почнемо із указівки на те, що попри думку про наймолодість слов'янського державотворення в Європі, його термінологія виявляється найстарішою в світі. Так, типолого-хронологічній парі лат. *civilis* ('міська община' Риму — що виник близько 754 р. до Різдва Христового, до н. е.) > *civilization*, передує слов. *коло* > **каліца**. Каліцею "Веда словена" (найдавніша Книга планети) називає Кайле-град та інші міста з сільською *околицею* — що виникли за 5 тисячоліть до Риму, за 3 тисячоліття до Шумеру й Єгипту. І ця ведична реальність відповідає становленню Аріти/Аратти, відомою нині здебільшого своїми залишками у "трипільській археологічній культурі" Дунайсько-Дніпровського ре-

гіону одвічно слов'янських земель. Слідом за найпершими містами виник термін їхнього *скупчення* > **скуп** (> *скупщини* балканських слов'ян). Для означення конфедерацій міст та їх скуп(чень) було винайдено терміни **государство** й **держава**. Перше з них слово складене із *го(вяд)* (А) *су дарувати* й означає суспільство, спроможне "офірувати-дарувати Асу-Богові говяд (велику рогату худобу)". Це поняття відповідає прирученню такої худоби в Аратті-"Трипіллі", й помножене на шанування сузір'я Тельця — яке у 4400–1700 рр. до н. е. очолювало зодіакально-сільськогосподарські календарі. А друге із тих двох слів відповідає санскритському *dairghya-va* 'простором володіти'; його походження простежується — за "Ведою словена" та культурою Трипілля — приблизно від 3200 р. до н. е. (синхронно із виникненням Шумеру).

Разом із *каліцею* → *державою* формується законодавче поняття первинного — Звичаєвого, доримського тощо — **Права**. За "Книгою Велеса" (від БОГА Власа/Влеса "Веди словена", ім'я якого пов'язано із назвами сузір'їв Вола-Тельця та Волопаса), **Прав(ь)** — це світ небес, що стоїть над світами земної Яви і потойбічної

Нави. Прав — то найвищий Світолад, бо в ньому панують певні світила з досить чіткими річними циклами — які задають лад господарству, святам, суспільству й буттю загалом. Отже, первинне Право ґрунтується на міфологізації календарів та прив'язаного до них державотворення. Сам термін календар (лат. *calendarium* < русено-етруське ‘Коледою дароване’) походить від БОГА-Спаса-царя Коледи “Веди словена”, найдавнішого Спасителя цивілізованого людства. Таким чином, Звичаєве Право слов’ян та інших нащадків “індоєвропейської спільноти” за своїм походженням є не первісним, а первинно-цивілізаційним — общинність якого сформувалася за 5–2 тисячоліть до виникнення вторинно-рабовласницького Права Риму тощо.

Чому ж євразійська цивілізація наступних тисячоліть забула державотворчо-правовий пріоритет слов’янських народів? Тому що, повторюю, їхня (й усієї Аратти так званої спільноти індоєвропейських народів) цивілізація була первинна, общинна — якісно відмінна від вторинної, тоталітарної цивілізації Шумеру, Єгипту, Греції, Риму та ін. рабовласницьких (а згодом феодальних та капіталістичних) держав. “Золотий вік” Аратти тощо минув немов весна, а за нею запанував діалектично протилежний еталон “Срібного→Мідного→Залізного віків”; сучасні наука, політика тощо склалися в дусі цього вторинного еталону, який спромігся придушити первинного як “язичницького, єретичного, відсталого, фантастичного”.

Перехід від “1-весняного еталону” цивілізованої культури до “літнього”

(а нині від “зимового” до “2-весняного”) був дуже важкий і охопив не одне покоління. Порівняймо ведичне *Правь>Право* із “Руською Правдою” християнської Русі. Тут трансформувався не лише термін *Правь>Правда*, а й процес та суть судочинства. Для отримання юридично *правдивих* свідчень підсудних та свідків у Русі “підіймали до Прави-‘Небес’” на дибі — і ця процедурна тортура *правіж* замінила колишнє жертвоприношення календарним Богам говядами тощо. Тож чи стало Римське Право вище за Звичаєве? — Ні, бачимо тут витискання тоталітарною формою общинної суті, “перемагання *християнством* язичництва”. Назва останніх, за церковною реформою 1653 р., замінила їхню одвічну самоназву “православні” — а цей термін реформа зробила епітетом “християн” візантійського віросповідання. Слід також пам’ятати, що з хрещенням Русі у цій тоталітарно-феодальній державі запанувало не лише *православне християнство*, а й відповідне до цього *двовладдя-й-двовір’я*. Трударі продовжували дотримуватися “язичницької” общинності з її Звичаєвим Правом та календарно-православними віруваннями, а можновладці тоталітарно тиснули на них “візантійським” християнством та Римським Правом. Час перших минув, проте його весняна природа давала селянам і козакам реальну надію на світле майбуття та надавала їхнім повстанням відповідні гасла. А князі й дворянство мали лише куцу перспективу (приблизно між Х–XX ст. н. е.) і, відчуючи історичну свою тимчасовість, *правили державою та народом хоч і за*

правдивими правилами правезу, проте не по Праву. Відродження його пріоритету розпочалося близько 1917–1936 рр. і вважається нині “процесом демократизації та самоврядування, формуванням правової державності”.

У середині ХХ ст. н. е. завершився перший, приблизно 97-столітній цикл розвитку ЄврАзійської і загальнолюдської цивілізації; вихід людства у Космос та ін. звершення розпочали вже другий цикл. Ми пристосовані, образно кажучи (на підставі подібності спірального розвитку цивілізації до річних циклів), до зимової формації першого, — але ж розгортається вже новітня весна другого циклу; тож час відкривати й упроваджувати відповідний, оновлений еталон науково-політичного розуміння минувшини, сучасності та майбуття. Узагальнюючи сказане вище про сучасний стан та перспективи “правової держави”, омріяної політиками, а за ними і вченими, сформулюємо висновок: досягнення цієї мети можливе лише за умови оновлення общинно-‘комуністичного’ пріоритету “автопілотного підключення” цивілізованої культури до Енерго-Інформаційного ПОЛЯ (так званого Всемогутньо-Всевідаючого БОГА у ведичному розумінні цього “Всесвітнього РОЗУМУ”), за умови відключення тоталітарного пріоритету “ручного управління” (заснованого, з часів Шумеру→Палестини та Риму→Візантії, на біблійному Богорозумінні). Відповідно змінюється, і ми повинні сприяти цьому об’єктивному процесові, роль слов’янської етнокультури у загальнолюдській

цивілізації Землі. Слов’яни — це європейські хранителі коріння нащадків індоєвропейської спільноти народів, хранителі їхньої “теплички минулої весни Аратти”, розсада з якої має наближувати квітіння-розмай “Золотого віку” новітньої весни.

Прямуючи тепер до Європи, слід пам’ятати: Європа давно вже прямує за Україною. І навіть не від 1917–1920 рр. народно-демократичних республік Гуляй-Поля й Холодного Яру, а щонайменше від 1710 р., коли узнала, а невдовзі й прийняла за основу подальшого державотворення “Pacta et Constitutiones” козаків-запорожців. Слід розуміти також, що Небесна Сотня виникла не в лютому 2014 р., а за традицією Православного Спасу — слідом за канонізованими народом Іваном Сірком-Праворучником, Богданом Хмелем-Хмельницьким, Батьком Махно... Слава Героям! — і цю сакральну Славу слов’ян треба воскрешати і множити, розуміти й відроджувати, нести і впроваджувати у власний та інші народи.

Література

1. Руденко М. Д. Енергія прогресу. Гносис і сучасність. — К.: Журналіст України, 2008. — 716 с.
2. Шилов Ю. А. Основы славянской цивилизации. — М.: Осознание, 2008. — 784 с.
3. Шилов Ю. О. Україна у контексті світової цивілізації. — К.: Аратта, 2012. — 220 с.
4. Шилов Ю. А. Ноосфера и Спас. — К.: Аратта, 2013. — 46 с.
5. Shilov Y. Foundations of Indo-European Civilization. — London, 2014. — 564 p.